

Hlavný kontrolór Mesta Jelšava

**STANOVISKO HLAVNÉHO KONTROLÓRA K NÁVRHU
ROZPOČTU NA ROK 2016.**

V zmysle §18f, ods. 1 , písm. c/ , zákona č. 369/1990 Z . z . o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov / v z.n.p./ predkladám stanovisko k návrhu rozpočtu na rok 2016 a 2017-2018 .

Stanovisko k návrhu rozpočtu mesta bolo spracované na základe predloženého viacročného rozpočtu mesta a návrhu rozpočtu na rok 2016 , ktorý bol spracovaný v súlade s §9, zákona č. 583/2004 Z . z. o rozpočtových pravidlách v územnej samospráve v z.n.p .

Pri spracovaní stanoviska som posudzoval :

1 . Zákonnosť predloženého návrhu rozpočtu

2 . Metodickú správnosť predloženého návrhu rozpočtu

1 . Zákonnosť predloženého návrhu rozpočtu.

1. 1 . Súlad so všeobecne platnými právnymi predpismi.

Návrh rozpočtu bol spracovaný v súlade so zákonom 523/2004 Z . z . o rozpočtových pravidlách verejnej správy v z.n.p . Na základe zákona č.439/2011, čl.9 Z.z. o rozpočtovej zodpovednosti je mesto od r.2014 povinné zostavovať rozpočet v členení: 2 predchádzajúce roky, rozpočet bežného roka, očakávaná skutočnosť bežného roka a návrh rozpočtu na nasledujúce 3 roky. Rozpočet na roky 2017 - 2018 je podľa §9, ods.3 zákona č. 583/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov orientačný, preto nie je pre mesto záväzný.

Rozpočet Mesta Jelšava na roky 2016-2018 je zostavený najmä v súlade s ďalšími nasledovnými právnymi normami:

- Ústavný zákon č. 493/2011 o rozpočtovej zodpovednosti
- Zákona č. 582/2004 Z . z. o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálny odpad a drobné stavebné odpady
- Zákon č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov

- Zákon č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov
- Zákon č. 564/2004 Z. z. o rozpočtovom určení výnosu dane z príjmov územnej samospráve a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov
- Zákon č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov
- Nariadenie vlády č. 668/2004 Z. z. o rozdeľovaní a poukazovaní výnosu dane z príjmov územnej samospráve
- Zákon č. 597/2003 Z. z. o financovaní základných škôl, stredných škôl a školských zariadení v znení neskorších predpisov
- Opatrenie MF SR č. MF/010175/2004 – 42 zo dňa 8.12.2004 v znení neskorších predpisov, ktorým sa ustanovuje druhová klasifikácia, organizačná klasifikácia a ekonomická klasifikácia rozpočtovej klasifikácie

1. 2 . Súlad s internými predpismi obce :

Návrh rozpočtu bol spracovaný v súlade :

- VZN o dani z nehnuteľností.
- Zásady finančného hospodárenia mesta.
- Zásady postupu a zaradovania prostriedkov zo štátneho rozpočtu a EÚ, zo zahraničia poskytnutých na konkrétny účel, z rozpočtu iného subjektu verejnej správy a darov , ak darca určí účel daru do rozpočtu mesta.

1 . 3 . Dodržania informačnej povinnosti obce :

Návrh rozpočtu bol zverejnený v meste obvyklým spôsobom na úradnej tabuli obce v zákonom stanovenej lehote t.j. najmenej 15 dní pred jeho schválením v MsZ v súlade s §9, ods. 2 , zák. 369/1990 Z . z.

2 . Metodická správnosť predloženého návrhu rozpočtu .

Návrh rozpočtu bol spracovaný podľa rozpočtovej klasifikácie v súlade s opatrením MF SR č. MF/010175/2004-42 , ktorým sa stanovuje druhová , organizačná a ekonomická klasifikácia rozpočtovej klasifikácie v z.n.p.

3 . Tvorba návrhu rozpočtu.

Viacročný rozpočet na roky 2016 – 2018 je zostavený podľa zákona 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy v znení neskorších zmien a doplnkov a v súlade so zákonom 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy v z.n.p. v členení podľa §9 , ods . 1 a § 10 , ods.3 až 7 a vnútorne sa člení na :

1. bežný rozpočet , t.j. bežné príjmy a bežné výdavky
2. kapitálový rozpočet , t.j. kapitálové príjmy a kapitálové výdavky
3. finančné operácie

Viacročný rozpočet predložený na schválenie je zostavený v rovnakom členení , v akom sa zostavuje rozpočet mesta na príslušný rozpočtový rok t.j. rok 2016 vrátane jednotlivých programov . *Rozpočet mesta na príslušný rozpočtový rok je záväzný , rozpočty na nasledujúce roky nie sú záväzné , majú len orientačný charakter a ich ukazovatele sa spresňujú v nasledujúcich rokoch .*

Vo viacročnom rozpočte na roky 2016 – 2018 sú vyjadrené vzťahy k ŠR , v rámci prenesených kompetencií štátu , finančné vzťahy k štátnym fondom, zriadeným a založeným RO a PO a FO, ktorým sa poskytli prostriedky z rozpočtu, k rozpočtom iných obcí a k rozpočtom VÚC .

Na prerokovanie je predložený návrh viacročného rozpočtu mesta na roky 2017 – 2018 a návrh rozpočtu mesta na rok 2016 s nasledovnými východiskovými ukazovateľmi :

Návrh rozpočtu mesta Jelšava na roky 2016-2018

v €	Rozpočet	Rozpočet	Rozpočet
	na rok 2016	na rok 2017	na rok 2018
A. BEŽNÝ ROZPOČET	294 400	126 944	126 944
príjmy	2 759 818,00	2 558 166,00	2 558 166,00
výdavky	2 465 418,00	2 431 222,00	2 431 222,00
B. KAPITÁL. ROZPOČET	-550 750	-7 500	-7 500
príjmy	308 650,00	2 500,00	2 500,00
výdavky	859 400,00	10 000,00	10 000,00
C. FINANČNÉ OPERÁCIE	271 829	32 000	32 000
príjmy	584 829,00	75 000,00	75 000,00
výdavky	313 000,00	43 000,00	43 000,00
CELKOVÝ ROZPOČET	15 479	151 444	151 444
Spolu príjmy	3 653 297,00	2 635 666,00	2 635 666,00
Spolu výdavky	3 637 818,00	2 484 222,00	2 484 222,00

Príjmy rozpočtu :

Predkladaný návrh rozpočtu príjmov je spracovaný do výšky predpokladaných daňových a nedaňových príjmov, dotácií a transferov, ktoré prejdú určitým vývojom v súvislosti s ich plnením a to najmä s plnením daňových príjmov, u kapitálových príjmov ide o vplyv rozvoja obce, štúdie, projekty, rozvoja bývania a získanie účelových dotácií. Pri finančných operáciách sa vychádza zo zostatku nevyčerpaných finančných prostriedkov s účelovým určením na konci roka 2015 na účtoch mesta, rezervného fondu a úveru.

1. 1. Daňové príjmy :**1. 1. 2. Daňové príjmy – daň z nehnuteľností.**

Sem patrí daň z pozemkov, zo stavieb, z bytov, kde jednotlivé poplatky sú stanovené VZN-kami, schválenými MsZ. V roku 2016 mesto neuvažuje s nárastom daňových poplatkov, vzhľadom na zlú finančnú situáciu obyvateľov, vysoké percento nezamestnaných od ktorých tieto pohľadávky je ťažké vymôcť vzhľadom na hmotnú núdzu.

1 . 1 . 3. Ostatné daňové príjmy :

Ide o daň za psa , za ubytovaciu kapacitu , za užívanie verejného priestranstva , daň z úhrad za dobývací priestor, daň za komunálne odpady a drobné stavebné odpady. Sú to pomerne nízke rozpočtové položky , preto im nevenujem osobitnú pozornosť .

1 . 2. Nedaňové príjmy:

Ide predovšetkým o príjmy z vlastníctva majetku : z prenajatých pozemkov - MsL, SMZ a.s. za obmedzenie využívania pozemkov, za prenajímanie malých pozemkov. Z prenajímania budov, miestností – MsDK, zasadačiek MsÚ, úhrady nájomného za bytové domy: č.704, 275, za bytové domy na Kejd'áku a v Lubeníku. Za správne poplatky, za porušenie predpisov, za predaj tovarov a služieb, znečisťovanie ovzdušia, úroky, za stravné, z predaja prebytočného huteľného majetku – na základe uznesenia MzS. Ďalej z odvodov z hazardných hier a iných podobných hier, z dobropisov, z refundácií.

Niektoré tieto príjmy nemajú stabilnú tendenciu a je ich ťažké rozpočtovať , ich vývoj je závislý od reálnej finančnej situácie nájomcov, dochádza aj k oneskoreným úhradám nájomov.

1 . 3 . Dotácie a transfery:

Návrh rozpočtu na strane bežných príjmov počíta aj s transfermi a dotáciami , ktoré budú poskytnuté mestu z jednotlivých kapitol ŠR v rámci financovania prenesených kompetencií a účelovými dotáciami hlavne z ÚPSVaR, MF SR, od okresného úradu v Banskej Bystrici, MV SR a registra obyvateľov (REGOB). Taktiež bude prevedený transfer na voľby. Jednotlivé transfery v rámci verejnej správy sú podrobnejšie rozpísané v dôvodovej správe k návrhu rozpočtu Mesta Jelšava na roky 2016-2018. Transfery v návrhu rozpočtu na r.2016 tvoria nárast oproti predchádzajúcemu roku.

Ako je vidieť z uvedeného, navrhované príjmy rozpočtu sú primerané reálnej situácii a v oblasti daní zohľadňujú predpokladaný vývoj.

1. 4. Vlastné príjmy rozpočtových organizácií mesta:

Patria sem vlastné príjmy rozpočtových organizácií mesta.

Z uvedeného prehľadu je vidieť , že pokiaľ nedôjde k významnému výpadku týchto prostriedkov , nehrozí mestu významnejšie riziko , pokiaľ nedôjde aj k poklesu ostatných príjmov. Tieto príjmy sú základom financovania samosprávy . Najstabilnejšiu časť týchto príjmov tvoria podielové dane poukazované prostredníctvom DÚ zo ŠR.

1 .Výdavky rozpočtu – bežné .

Vývoj bežných výdavkov v roku 2016 oproti r.2015 narastú hlavne v kapitolách – mzdy, platy a klesnú v položkách príspevková organizácia a terénna sociálna práca.

Nárast výdavkov vyplýva z nárastu celkových príjmov a preto si zachovávajú trend skutočnosti a reality. Nárast výdavkov zostavovateľ rozpočtu bližšie nekomentuje .

1. 1. Výdavky verejnej správy :

Výdavky v r. 2016 sú rozpočtované vyššie hlavne v kapitole .

Kapitálový rozpočet :

Návrh kapitálového rozpočtu je zostavený v súlade s §10 , ods. 7 , zákona č. 583/2004 Z . z. ako **schodkový** , tento schodok je v súlade so zákonom krytý prebytkom bežného rozpočtu .

Kapitálové príjmy sa predpokladajú z predaja bytov a pozemkov vo vlastníctve mesta, ako aj z dotácie MDVRR SR.

Kapitálové výdavky sú určené na rozvoj bývania, na rozvoj mesta a na všeobecné verejné služby. Podrobnejší rozpis využívania kapitálových výdavkov vid' dôvodovú správu k rozpočtu.

Finančné operácie :

Príjmy z finančných operácií pozostávajú zo zostatku prostriedkov z predchádzajúcich rokov – zostatok nevyčerpaných finančných prostriedkov s účelovým určením na konci roka 2015 na účtoch mesta. Z rezervného fondu - zostatok, kapitálové účty mesta a z úveru ŠFRB.

Výdavkové finančné operácie – splácanie istiny z bankových úverov vedených v Prima banka Slovensko, a.s. , v Slovenskej sporiteľni, a.s.

- splácanie úveru zo ŠFRB – vyčlenené finančné prostriedky – mesačné splátky úveru

Dotácie a transfery :

Transfery na prenesené kompetencie sú prostriedkami účelovo viazanými a preto rozpočtom mesta iba „prechádzajú“ a v plnej výške sú poukazované na príslušnú činnosť. Ide o transfer na základné vzdelanie , matriku , ZOS a pod.

Rozpočtové organizácie mesta .

Mesto je zriaďovateľom rozpočtovej organizácie Základná škola s materskou školou Jelšava.

Prostriedky sú poukazované zo ŠR a sú prísne účelovo viazané . Z rozpočtu mesta prechádzajú v plnej výške do rozpočtovej organizácii , ktorá má právnu subjektivitu . Výška príspevku originálnych a prenesených kompetencií sa zvýši oproti r.2015.

Mesto taktiež zriadilo rozpočtové organizácie Mestské múzeum a Osvetové centrum Višegrádskej kultúry, kde príspevok ostane na úrovni r. 2015.

Príspevková organizácia Mestské služby Jelšava :

Hospodári s príspevkom mesta , ktorý je v budúcom roku rozpočtovaný vyššie ako bol rozpočtovaný v minulom roku. Očakávaná skutočnosť za rok 2015 presiahne plánovaný rozpočet na daný rok.

Programový rozpočet mesta Jelšava .

Zákon 324/2007 Z . z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy v z.n.p. v § 9,ods,1 , uvádza : viacročný rozpočet je strednodobý ekonomický nástroj finančnej politiky mesta, v ktorom sú v rámci ich pôsobnosti vyjadrené zámery rozvoja územia a potrieb obyvateľov vrátane programov obce najmenej na tri roky .

Pri tvorbe programového rozpočtu ide najmä o vytvorenie programovej štruktúry / tvorba programov , podprogramov prvkov , projektov / , formulovanie zámerov a cieľov , vytvorenie merateľných ukazovateľov a následné rozdelenie výdavkov rozpočtu do jednotlivých programov .

Programový rozpočet mesta na roky 2014 – 2016 obsahuje 14 programov , formulovanie zámerov a cieľov vychádza z poznatkov získaných z pilotných rozpočtov .

Výsledok hospodárenia :

Podľa zákona 583/2004 Z . z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy v z.n.p. sa rozpočet mesta zostavuje ako prebytkový alebo vyrovnaný .

Predpokladom vývoja výsledku hospodárenia v rokoch 2014 – 2016 sú rozpočty navrhnuté ako prebytkové.

Návrh bežného rozpočtu pre aktuálny rok je zostavený v súlade s §10, ods. 7 , zákona 583/2004 Z . z . ako **prebytkový** .

Návrh kapitálového rozpočtu je zostavený v súlade s §10 , ods. 7 , zákona č. 583/2004 Z . z. ako **schodkový** , tento schodok je v súlade so zákonom krytý prebytkom bežného rozpočtu.

Podľa §16 , ods. 5 zákona 583/2004 Z . z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy v z.n.p . prebytok - rozpočtu mesta počítame podľa § 10, ods.3 , písm . a/ a b/ .

Zhrnutie.

Návrh viacročného programového rozpočtu mesta Jelšava na roky 2016 - 2018 a návrh rozpočtu mesta na rok 2016 je spracovaný v súlade so všeobecne záväznými právnymi predpismi - zákonom č. 523/2004 Z . z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy v z.n.p. a zákonom č. 583/2004 Z . z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy v z.n.p. . Návrh zákona zohľadňuje ustanovenia zákona 582/2004 Z . z. o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálny odpad a drobné stavebné odpady v z.n.p .

Návrh rozpočtu bol spracovaný v súlade so VZN a internými normami mesta .

Návrh rozpočtu bol verejne prístupný v meste obvyklým spôsobom v zákonom stanovenej lehote pred jeho schválením v súlade s §9 , ods.2 , zákona 369/90 Z . z. o obecnom zriadení v z.n.p .

Návrh viacročného programového rozpočtu spĺňa zákonom predpísané náležitosti a z predchádzajúcich porovnaní a analýz vyplýva , že mesto Jelšava , nie je v r. 2016 vystavené významným finančným rizikám a neistotám a preto poslancom MsZ

odporúčam:

*1. návrh rozpočtu na rok 2016 **schváliť** vo finančnej aj programovej štruktúre*

2 . návrh viacročného rozpočtu na rok 2014 – 2016 vo finančnej aj programovej štruktúre

zobrať na vedomie

V Jelšave: 10.12.2015

HK :